

Nr 96.

Ankom till riksdagens kansli den 1 april 1930 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av avtal mellan kronan och Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag samt kronan och Stockholms stad rörande marköverlåtelse m. m.

(4:e avd.)

I en till riksdagen den 28 februari 1930 avlåten proposition, nr 178, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, förslagit riksdagen att *dels* godkänna i statsrådsprotokollet omförmälda avtal av den 13 september 1929 mellan kronans fastighetskommission av år 1925, å kronans vägnar, och Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag samt av den 13 och den 27 september 1929, med tillägg den 24 januari 1930, mellan sagda kommission, å kronans, och Stockholms stads fastighetsnämnd, å stadens vägnar, *dels ock* medgiva, att av de genom avtalet med bolaget inflytande medlen må bestridas de kostnader, vilka komma att uppstå i följd av avtalen.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Genom resolution den 14 juli 1882 beviljade Kungl. Maj:t Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag koncession å järnväg av 0.891 meters spårvidd från Stockholm till Rimbo. Därjämte medgav Kungl. Maj:t, att bolaget skulle erhålla upplåtelse för alltid av den för järnvägens anläggning behöfliga, kronan tillhöriga jord utan annan kostnad än att, vad anginge bland annat all jord å Djurgården, ersättning därför skulle lämnas i enlighet med bestämmelserna i förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets avstående för allmänt behov.

Sedan bolagets järnväg öppnats för allmän trafik, har dess markområde inom Stockholms stad vid några tillfällen blivit förändrat och utvidgat. Sålunda lades till järnvägens ändstation i Stockholm, Stockholms östra station, år 1889 ett område av omkring 6,960 kvadratmeter tillhörigt Stockholm stad, därvid dock i stället till staden avstods ett lika stort men för järnvägsändamål mindre väl beläget område. Dessutom har bolaget enligt särskilda Kungl.

Maj:ts resolutioner genom expropriation från Djurgården förvärvat flera områden; enligt resolution år 1893 4,379 kvadratmeter, enligt resolution år 1900 11,634 kvadratmeter, enligt resolution år 1904 5,320 kvadratmeter och enligt resolution år 1910 13,187 kvadratmeter, jämte 605 kvadratmeter från ett till statens järnvägar förut upplåtet område. Slutligen har jämlikt beslut av 1914 års senare riksdag medgivits upplåtelse till bolaget av två områden, dels ett om 18,080 kvadratmeter vid östra stationen från Djurgården och dels ett om 6,780 kvadratmeter vid Albano järnvägsstation från statens järnvägar.

I en den 24 februari 1916 dagtecknad framställning anhöll Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag hos Kungl. Maj:t om medgivande att av den mark, som bolaget med stöd av nyssberörda resolution den 14 juli 1882 fått förvärva från kronan, avskilja och för annat än järnvägsändamål disponera, eventuellt försälja vissa, huvudsakligen invid norra sidan av Vallhallavägens alléområde och utmed Drottning Kristinas väg belägna områden.

Tillika anhöll bolaget, att den i järnvägsområdet till säkerhet för ett bolaget år 1885 beviljat statslån gällande inteckningen måtte få dödas i vad avsåge det till avsöndring ifrågasatta området. Denna inteckningsdödning har av riksgäldsfullmäktige den 30 september 1920 tillstyrkts på vissa villkor.

Sedan yttranden över bolagets framställning, i vad densamma avsåge avsöndring av mark från järnvägsområdet, inhämtats från åtskilliga myndigheter, fann bolaget anledning att, på grund av vad vid ärendets behandling förekommit, i skrivelse den 23 december 1919 inskränka sin ansökan att gälla *dels* ett något minskat område utmed Vallhallavägens alléområde, *dels ock* ett område beläget vid Drottning Kristinas väg där denna utgör uppfart till tekniska högskolan. En mellan dessa områden, i hörnet mellan nämnda vägar belägen tomt skulle bolaget behålla för uppförande av ett stationshus, även avsett för administrationslokaler m. m.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen tillstyrkte denna modifierade framställning på vissa villkor, däribland att bolaget skulle vara skyldigt uppföra den ifrågasatta stationsbyggnaden samt till *riksmarskalksämbetet* hembjuda den mark, som enligt ett av sagda ämbete avgivit yttrande erfordrades för vidgning av Drottning Kristinas väg. *Tekniska högskolan och dess byggnadskommitté* samt *byggnadsstyrelsen* gjorde åtskilliga erinringar mot bolagets framställning. Sålunda framhölls från representanterna för tekniska högskolan, att ett bifall till framställningen borde lämnas endast i den mån detta icke lade hinder i vägen för ett lämpligt ordnande av högskolans entréområde samt anordnande av en tillfredsställande utfart till vetenskapsstaden å Norra Djurgården. Härför erfordrades emellertid ovillkorligen, att av järnvägsområdets östligaste del viss mark utlades till breddning av Drottning Kristinas väg. Byggnadsstyrelsen framhöll i sitt utlåtande, att det syntes synnerligen olämpligt, att ifrågavarande områden skulle få upplåtas för bebyggande med bostadshus i större omfattning innan definitivt stadsplaneförslag för hela trakten föreläge. Med all sannolikhet krävdes nämligen för genomförandet av ett sådant stadsplaneförslag, att gränserna för bolagets nuvarande järnvägsområde ändrades, vilket emellertid kunde avsevärt försvåras ur ekonomisk

synpunkt, därest de ifrågasatta områdena skulle utan vidare få avsöndras från järnvägsområdet. Byggnadsstyrelsen hemställde därför, att i anledning av bolagets framställning Kungl. Maj:t ville uppdraga åt byggnadsstyrelsen att i samråd med riksmarskalksämberet, Stockholms stads vederbörande myndigheter, Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag och ombud från tekniska högskolan upprätta förslag till stadsplan för ett område, sträckande sig från Valhallavägen i söder till och med det åt Röda korset upplåtna området i norr, samt att med Stockholms stad förhandla om villkoren för sagda områdes upptagande inom stadens planlagda område. Tillika hemställde byggnadsstyrelsen om bemyndigande att med Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag inleda förhandlingar om sådan överenskommelse med bolaget, att därigenom samtliga med stadsplanefrågan sammanhängande spörsmål kunde erhålla sin lösning.

Sedan en del ytterligare utlåtanden och utredningar inkommit samt förhandlingar förts mellan de intresserade parterna, biföll Kungl. Maj:t den 3 april 1925 byggnadsstyrelsens angivna förslag.

Med skrivelse den 17 januari 1928 överlämnade därefter *byggnadsstyrelsen* ärendet ånyo till Kungl. Maj:t.

I enlighet med byggnadsstyrelsens hemställan uppdrog Kungl. Maj:t genom beslut den 24 februari 1928 åt kronans fastighetskommission av år 1925 att omhändertaga ärendets vidare behandling.

Med utlåtande den 28 september 1929 har *kronans fastighetskommission av år 1925* överlämnat villkorliga avtal med Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag, daterat den 13 september 1929, och Stockholms stad, daterat den 13 och den 27 september 1929; det senare avtalet har sedermera försetts med ett tillägg av den 24 januari 1930. Dessa avtal äro såsom bilagor fogade vid detta utlåtande (Bil. 1 och 2).

I sagda skrivelse omförmälde kommissionen, att i enlighet med vissa i skrivelsen angivna grunder hade, efter förhandlingar med Stockholms stad samt Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag, av stadsplanedirektören Alb. Lilienberg utarbetats ett den 26 juni 1929 dagtecknat förslag till stadsplan med tillhörande stadsplanebestämmelser för ifrågavarande områden kring Stockholms östra station.

I ärendet hava utlåtanden därefter avgivits av vederbörande myndigheter. *Djurgårdsförvaltningen* och *riksmarskalksämberet* hava därvid förklarat sig icke hava något att erinra mot de upprättade avtalen eller stadsplaneförslaget. Genom avtalen skulle emellertid djurgårdskassans inkomster minskas med arrendebelopp för de enligt avtalen överlåtna områdena, tillhopa 850 kronor årligen. Då djurgårdskassan hade att med avsevärda belopp bidra till de kungl. slottens underhåll, borde redan vid beslut om dispositionen av de genom avtalet med järnvägsbolaget inflytande medlen djurgårdskassan tilldelas ett belopp, motsvarande avgäldernas efter 4 % kapitaliserade värde eller 21,250 kronor. *Tekniska högskolans styrelse och förvaltningsnämnd* hava framhållit angelägenheten av att den i stadsplaneförslaget ingående delen av Drottning Kristinas väg bleve iordningställd till hela sin bredd snarast möjligt och för allt

fall så snart den planerade västra flygelbyggnaden på högskolans entréområde komme till uppförande.

Byggnadsstyrelsen har i sitt yttrande tillstyrkt ett slutligt godkännande för kronans del av de båda avtalen.

Statskontoret har yttrat sig rörande sättet för bestridande av de statsverket enligt avtalet med staden åliggande utgifterna samt dispositionen av de medel, som på grund av avtalet med bolaget komme att inflyta till statsverket.

I förstnämnda avseende anför statskontoret, att berörda utgifter syntes böra, på sätt kommissionen föreslagit, täckas av de inflytande försäljningsmedlen. En liknande anordning hade tillämpats beträffande åtskilliga andra försäljningsmedel av samma slag som de nu ifrågavarande, exempelvis »Köpeskillingar för tomter å Norra Djurgården» och »Försäljningsmedel för veterinärinstitutets forna tomter invid Karlaplan i Stockholm». Dylika inkomster bokfördes och redovisades i statskontoret under titel »Diverse medel». Beträffande det andra spörsmålet, dispositionen av de inflytande försäljningsmedlen, följde av det förut sagda, att de borde tillsvidare i statskontoret förvaltas såsom diverse medel. Avgörandet av frågan om huru borde förfaras med det överskott, som kunde uppstå, sedan förenämnda utgifter blivit bestridda från försäljningsmedlen, syntes, såsom kommissionen förordat, böra anstå för att upptagas till prövning i sammanhang med enahanda spörsmål rörande de områden, som komme att exploateras på grund av det så kallade Ladugårdsgårdesavtalet.

Det mellan kommissionen för kronan med Stockholms stads fastighetsnämnd i september 1929 slutna villkorliga avtalet har för stadens del godkänts av Stockholms stadsfullmäktige genom beslut den 18 november 1929, som vunnit laga kraft. Enär det i avtalet förutsatta stadsplaneförslaget icke hunnit underställas Kungl. Maj:ts prövning före den i sagda avtals mom. 9:o angivna tiden, har genom ett den 24 januari 1930 träffat tilläggsavtal den i sagda moment angivna tiden för underställandet av stadsplanen förlängts till den 1 mars 1930. Detta tillägg har av stadsfullmäktige godkänts genom beslut den 27 januari 1930, som vunnit laga kraft.

Stadsplaneförslag för området av det innehåll avtalen förutsätta har av stadsfullmäktige antagits vid sistnämnda sammanträde och, sedan stadsfullmäktiges beslut vunnit laga kraft, av överståthållarämbetet med skrivelse den 13 februari 1930 underställts Kungl. Maj:ts prövning.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»De av kronans fastighetskommission av år 1925 med Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag och Stockholms stad avslutade villkorliga avtal, för vilka jag nu redogjort, synas mig äga det innehåll, att desamma böra slutligt godkännas även för kronans del. Jag anser sålunda, att fullgoda skäl anförts till stöd för den begränsning av stadsplaneområdet, som det nu föreliggande förslaget innebär i förhållande till tidigare förslag.

Vad särskilt beträffar avtalet med järnvägsaktiebolaget, torde det vara för kronan mest fördelaktigt att nu till bolaget försälja den kronans tomtmark, som avses i avtalet. Varken mot det överenskomna priset eller mot avtalets bestämmelser i övrigt synes något vara att erinra.

På sätt kommissionen anfört läser, i enlighet med vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt byggnadsstyrelsen föreslagit, Kungl. Maj:t böra vid medgivande för bolaget att från järnvägsområdet avsondra bolagets nu ifrågavarande

de mark fästa det villkoret, att bolaget å den därför i stadsplanen angivna platsen och inom viss tid uppfört nytt stationshus.

Vad vidare angår avtalet med staden, så har detta utformats huvudsakligen i enlighet med det av statsmakterna år 1928 antagna Ladugårdsgärdesavtalet; någon anledning till erinran härutinnan torde icke förefinnas. Att i förevarande sammanhang ordna upp avloppsfrågan för tekniska högskolan m. fl. närbelägna institutioner synes mig riktigt. Icke heller mot övriga delar av avtalet har jag någon invändning att göra. Från tekniska högskolans och byggnadsstyrelsens sida har — dock utan något yrkande om tilläggsbestämmelse till avtalet — framhållits angelägenheten av att Drottning Kristinas väg till hela sin bredd iordningställdes snarast möjligt och för allt fall så snart en planerad flygel å västra sidan av högskolans entréområde bleve uppförd. I anledning därav torde få erinras, dels att något beslut icke ännu föreligger om uppförande av den ifrågavarande flygelbyggnaden, dels ock att jämväl i detta fall äro tillämpliga fastighetsbildningslagens bestämmelser om skyldighet för staden att upplåta gata, så snart bebyggelse vid densamma tillkommit i viss i lagen angiven utsträckning. Det är vidare att märka att, på sätt jag nyss anför, järnvägsbolaget lärer komma att av Kungl. Maj:t, vid medgivande att från järnvägsområdet avskilja de till exploatering avsedda områdena, tillförbindas att uppföra nytt stationshus vid Drottning Kristinas väg inom viss tid. Därav och av övrig bebyggelse invid denna väg följer skyldighet för staden att iordningställa gatan i den utsträckning sagda lag anger. Bestämmelsen i mom. 8 av det föreliggande avtalet med staden avser alltså egentligen det eventuella fall, att byggnader mot förmodan *icke* skulle komma till stånd utmed denna gata i sådan omfattning, att med hänsyn därtill gatan skall vara iordningställd. Fastighetskommissionen synes mig hava anförut bärande skäl för att icke från kronans sida för ett sådant fall påfordra gatans iordningställande till hela sin bredd — 26 meter — förrän inom den i avtalet angivna tiden. Man torde nämligen icke rimligen kunna bortse från, att större delen av gatukostnaderna icke falla på kronan utan på staden och framför allt, enligt ett nu mellan staden och bolaget träffat avtal, å järnvägsbolaget, samt att det då bör finnas möjlighet för bolaget att genom försäljning av tomter först hava anskaffat erforderliga medel innan bolaget tvingas att — jämte det bolaget har att uppföra det nya och helt visst ganska dyrbara stationshuset — utbetala kostnaderna för denna gata.

Beträffande frågorna om dispositionen av de genom avtalet med bolaget inflytande medlen och sättet för bestridande av de utav avtalen föranledda kostnaderna ävensom om ersättning till djurgårdskassan för minskade inkomster, ansluter jag mig till vad fastighetskommissionen och statskontoret därutinnan samstämmande föreslagit. Ett särskilt skäl att icke nu framlägga något förslag om ersättning till djurgårdskassan förefinnes däri, att förslag längre fram torde kunna föreläggas nu pågående riksdag beträffande formerna för Ladugårdsgärdesexploateringen, varvid till prövning torde få upptagas bland annat frågan om ersättning till djurgårdskassan för de inkomster, vilka till följd av exploateringen komma att frågå kassan.

Därest de ifrågavarande avtalen av riksdagen godkännas, torde ärendet där-
efter få underställas Hans Maj:t Konungens prövning.»

Utskottets
yttrande.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 28 februari 1930 omförmälda avtal av den 13 september

1929 mellan kronans fastighetskommission av år 1925, å kronans vägnar, och Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag samt av den 13 och den 27 september 1929, med tillägg den 24 januari 1930, mellan sagda kommission, å kronans, och Stockholms stads fastighetsnämnd, å stadens vägnar (Bilaga 1 och 2 vid detta utlåtande),

b) medgiva, att av de genom avtalet med bolaget inflytande medlen må bestridas de kostnader, vilka komma att uppstå i följd av avtalen.

Stockholm den 1 april 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 92.

Bilaga 1.

Under förutsättning att för områdena kring Stockholms östra station stadsplan och byggnadsbestämmelser fastställas i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som finnes närmare angivet å en stadsplanenämndens skrivelse till fastighetsnämnden den 26 juni 1929 bifogad, med Pl. 689 betecknad stadsplanekarta jämte tillhörande beskrivning, har mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag, å andra sidan, träffats följande

A v t a l.

1:o.

Kungl. Maj:t och kronan överlåter med full äganderätt till Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag de å den härvid fogade kartan Pl. A med blå kantfärg och bokstäverna a, b, c, d, e, f, g och a samt h, i, k och h betecknade två områden, innehållande i areal det förstnämnda omkring 2,355 kvadratmeter och det sistnämnda omkring 311 kvadratmeter; och innefattas i sistsagda området all den mark, som bolaget enligt Kungl. Maj:ts beslut den 23 maj 1919 skolat förvärva från kronan i utbyte mot viss annan mark.

2:o.

Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag överlåter med full äganderätt till Kungl. Maj:t och kronan det å förenämnda karta Pl. A med röd kantfärg och bokstäverna e, k, l och e betecknade området, i areal innehållande omkring 348 kvadratmeter; och innefattas i angivna område all den mark, som kronan enligt Kungl. Maj:ts förberörda beslut den 23 maj 1919 skolat i utbyte mot viss annan mark förvärva från bolaget.

3:o.

Tillträdet av de genom detta avtal överlåtna områdena skall ske den 1 juli 1930.

4:o.

I mellangift skall bolaget till kronan å tillträdesdagen erlägga ett belopp av åttiosjutusen (87,000) kronor.

5:o.

Vardera parten betalar de avstyckningsförrättningar eller andra arealmätningar, vilka erfordras för att parten skall erhålla lagfart å av honom förvärvad mark.

Vardera parten vidkännes likaså alla övriga kostnader för lagfart å den av honom förvärvade marken.

6:o.

Vardera kontrahenten skall äga att enbart med stöd av detta avtal, och sålunda utan att något särskilt köpebrev eller annan ytterligare handling av medkontrahenten utfärdas, söka och erhålla lagfart å den fasta egendom, som

kontrahenten genom detta avtal förvärvat, så snart avtalet blivit, i enlighet med vad i mom. 10 här nedan sägs, godkänt av Kungl. Maj:t och riksdagen.

Vardera kontrahenten skall beträffande av honom överlåtet område tillhandahålla medkontrahenten kartor, lagfarts- eller äganderättsbevis å området, i den mån sådana kartor eller bevis kunna av överlåtaren innehavas.

7:o.

Kronan och bolaget garantera ömsesidigt, att de av dem överlåtna områdena äro gravationsfria.

8:o.

Vardera kontrahenten skall uppbära den avkastning från den av honom förvärvade fasta egendomen, som belöper på tiden från och med tillträdesdagen samt ansvarar för egendomens på samma tid belöpande skatter och onera.

9:o.

A. Från och med den 1 juli 1930 avstår bolaget och återfår kronan dispositionsrätten till det å förbemälda karta Pl. A med brun färg och bokstäverna m, n, o och m betecknade område, innehållande cirka 98 kvadratmeter, vilket utgör del av den mark, som bolaget jämlikt Kungl. Maj:ts resolution den 6 november 1914 fått sig med nyttjanderätt upplåten att disponera, så länge den av bolaget användes för järnvägsändamål.

Däremot upplåter kronan till bolaget det å sagda karta Pl. A med grön färg och bokstäverna o, p, r och o betecknade området, innehållande cirka 155 kvadratmeter, att av bolaget besittas med samma rätt och på samma villkor, som den genom Kungl. Maj:ts förberörda resolution den 6 november 1914 till bolaget upplåtna marken, dock att beträffande avgäldsbeloppet skall gälla, vad här nedan under B. stadgas.

B. För det område, vartill bolaget den 1 juli 1930 alltjämt och på grund av 1914 års berörda nådiga resolution innehar nyttjanderätt och för vilket avgäld skall utgivas till djurgårdskassan, ävensom för det ytterligare område, vartill nyttjanderätt genom detta avtal upplåtes till bolaget, skall bolaget till djurgårdskassan från och med den 1 juli 1930 erlägga en årlig avgäld av allenast tretusentvåhundrafemtio (3,250) kronor.

10:o.

Har detta avtal icke blivit godkänt av riksdagen och Kungl. Maj:t före den 1 juli 1930 eller har förutnämnda stadsplaneförslag icke blivit av Stockholms stadsfullmäktige underställt Kungl. Maj:t och av Kungl. Maj:t godkänt före den 1 juli 1930, skall detta avtal anses hava till alla delar förfallit.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade och växlade.

Stockholm den 13 september 1929.

För Kungl. Maj:t och kronan:	För Stockholm—Rimbo järnvägsaktiebolag:
Kronans fastighetskommission av år 1925:	<i>G. Malm.</i> <i>A. Nerell.</i>

<i>S. H. Kvarnzelius.</i>	Bevittnas:
<i>I. Gust. Clason.</i> <i>Värner Rydén.</i>	<i>E. Rydebeck.</i> <i>C. Blomström.</i>
<i>Sten Stendahl.</i> <i>Anders Anderson.</i>	

Bevittnas:

Sten Grönvall. *Carl Rudstrand.*

Bilaga 2.

Under förutsättning att för områdena kring Stockholms östra station stadsplan och byggnadsbestämmelser fastställas i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som finnes närmare angivet å en stadsplanenämndens skrivelse till fastighetsnämnden den 26 juni 1929 bifogad, med Pl. 689 betecknad stadsplanekarta jämte tillhörande beskrivning, har mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Stockholms stad, å andra sidan, träffats följande

A v t a l.

1:o.

Kungl. Maj:t och kronan överlåter med full äganderätt till Stockholms stad följande: *dels*, i enlighet med den år 1928 mellan kronan och staden träffade överenskommelsen rörande allmänna grunder vid uppgörelser mellan kronan och staden avseende exploatering av viss del av Norra Djurgården,

a) det å den härvid fogade kartan Pl. A med röd kantfärg och bokstäverna a, b, c, d, e, f, g, h, i, j och a betecknade området, vilket till större delen ingår i det av kronan till staden med nyttjanderätt upplåtna Valhallavägens alléområde, samt

b) det å samma karta med röd kantfärg och bokstäverna k, l, m, d och k betecknade området;

dels ock

c) det å samma karta med röd kantfärg och bokstäverna l, n, o, p, q, r, s, t, u, m och l betecknade området.

2:o.

Äganderätten till den under 1:o a) angivna i Valhallavägens alléområde ingående marken skall övergå å staden den 1 juli 1930, vid vilken tidpunkt staden också skall tillträda övriga i mom. 1:o ovan angivna områden.

3:o.

Överlåtelsen av de ovan under mom. 1:o a) och b) angivna områdena sker på de villkor, vilka finnas angivna i punkt 2 av förenämnda år 1928 mellan kronan och staden träffade överenskommelse rörande allmänna grunder vid uppgörelser mellan kronan och staden avseende exploatering av viss del av Norra Djurgården. Det under mom. 1:o c) angivna området överlåtes utan ersättning, men mot befrielse från skyldighet för ägare av vidliggande tomtmark att, så vitt detta område angår, utgiva gatumarksersättning.

4:o.

Staden skall ensam vidkännas kostnaderna för de överlåtna områdenas avmätning och avstyckning ävensom övriga kostnader för stadens erhållande av lagfart å de överlåtna områdena.

5:o.

Staden skall äga att enbart med stöd av detta avtal och sålunda utan att något särskilt köpebrev eller annan ytterligare handling av kronan utfärdas, söka och erhålla lagfart å den fasta egendom, som staden genom detta avtal förvärvar, så snart avtalet blivit, i enlighet med vad i mom. 9:o här nedan sägs, godkänt ej mindre för stadens del av stadsfullmäktige genom beslut, som blivit i vederbörlig ordning fastställt, än även för kronans del av Kungl. Maj:t och riksdagen.

Kronan skall tillhandahålla staden de kartor och lagfartsbevis, som röra enbart de överlåtna områdena och innehavas av kronan.

6:o.

Staden förbinder sig att respektera de upplåtelser och medgivanden, som av kronan lämnats beträffande framdragande av järnvägsspår samt elektriska och andra ledningar över, resp. i de nu överlåtna områdena.

I övrigt lämnar kronan de överlåtna områdena fria från gravationer.

7:o.

På tiden från och med tillträdesdagen belöpande avkastning av samt skatter och onera för de överlåtna områdena skall Stockholms stad äga uppbära resp. vara skyldig utgöra.

8:o.

A. Kronan förbinder sig att svara för kostnaderna för de under mom. 1:o b) och c) överlåtna områdenas iordningställande som gata. Då ifrågakommande gata, varav nyssnämnda områden alltså utgöra allenast viss del, första gången förses med permanent beläggning, skall iakttagas att körbanan bör beläggas med smågatsten eller annan därmed jämförbar beläggning, samt trottoaren med plattor eller annan liknande beläggning.

Staden förbinder sig att hava iordningställt ifrågakommande gata till hela dess bredd senast fem år efter det första byggnadslovets beviljats beträffande någon del av sådan i den förutsatta stadsplanen ingående kvartersmark, som ej är avsedd för järnvägsändamål.

B. Staden förbinder sig att i Drottning Kristinas väg från den förutsatta nya stadsplanegränsen till ledning i Valhallavägen anlägga en avloppsledning, avsedd att i första hand betjäna den i den nu förutsatta stadsplanen vid nämnda väg belägna kvartersmarken. Kronan medgives rätt att för avloppet från tekniska högskolans och övriga i denna trakt belägna kronan nu tillhöriga områden använda denna ledning. Av kostnaderna för sagda kloakledning skall kronan därför gälda så stor del, som svarar mot *dels* ledningens av stadens till kronan nu lämnade medgivande förorsakade större dimensionering, *dels ock* ledningens framdragande de trettiofem (35) meter, som inom stadsplaneområdet ligga närmast den nu förutsatta stadsplanegränsen, där denna skär Drottning Kristinas väg.

C. I övrigt skall beträffande gatas anläggning och ledningar gälla de bestämmelser, vilka innehållas i förenämnda, år 1928 mellan kronan och staden träffade överenskommelse rörande allmänna grunder vid uppgörelser mellan kronan och staden avseende exploatering av viss del av Norra Djurgården, dock med iakttagande av följande.

Kronan, som i förevarande fall icke vill använda sig av sin rätt att själv utföra vissa, i 8 punkten av nyssnämnda överenskommelse avsedda arbeten, skall vara skyldig att till staden gälda

i avseende å kostnader enligt st. A. ävensom enligt st. B. i vad rör kloakledningen de 35 meter, som kronan helt bekostar: avlönings- och materialkostnader jämte ett tillägg av 15 %, motsvarande administrationskostnader; samt

i avseende å kostnader enligt st. B. i vad rör den övriga delen av kloakledningen i Drottning Kristinas väg: skillnaden i materialkostnad mellan den använda dimensionen och den, som skulle kommit till användning, därest ledningen skolat betjäna allenast den i den nu förutsatta stadsplanen vid Drottning Kristinas väg belägna kvartersmarken.

Räkning å ersättning, som det på grund av förestående bestämmelser åligger kronan att utgiva till staden, skall staden, efter det arbetet slutförts, tillställa den kronans myndighet eller annan, som Kungl. Maj:t utser därtill, jämte specificerad kontokurant rörande kostnaderna för arbetet och ledningsmaterialen i fråga, varefter det åligger kronan att inom en månad pröva och, efter godkännande, likvidera räkningen.

Stadens till grund för omförmälda kontokurant liggande räkenskaper med tillhörande verifikationer skola hållas tillgängliga för den kronans myndighet eller annan, som Kungl. Maj:t utser därtill, under en månads tid räknat från och med den dag, staden överlämnat sagda räkning och kontokurant.

9:o.

Har detta avtal icke blivit godkänt av stadsfullmäktige före den 1 december 1929 genom beslut, som varder vederbörligen fastställt, och av Kungl. Maj:t och riksdagen före den 1 juli 1930, eller har förutnämnda stadsplane-förslag icke blivit av stadsfullmäktige antaget och före den 1 januari 1930 underställt Kungl. Maj:ts prövning eller har sagda förslag icke blivit av Kungl. Maj:t fastställt före den 1 juli 1930, skall detta avtal anses hava till alla delar förfallit.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade och växlade.

Stockholm den 13 september 1929.

Stockholm den 27 september 1929.

För Kungl. Maj:t och Kronan:

För Stockholms stad:

Kronans fastighetskommission av år
1925:

Dess fastighetsnämnd:

S. H. Kvarnzelius.

Harry Sandberg.

M. Sellberg.

I. Gust. Clason. Värner Rydén.

Bevittnas:

Sten Stendahl. Anders Anderson.

Karl W. Ericsson. Alice Hallberg.

Bevittnas:

Sten Grönvall. Carl Rudstrand.

Tilläggsavtal.

Förestående avtal skall gälla till alla delar med undantag allenast därav, att den i mom. 9 angivna tid, före vilken det i momentet avsedda stadsplaneförslaget skall hava av Stockholms stadsfullmäktige antagits och underställts Kungl. Maj:ts prövning, bestämmas till den 1 mars 1930 i stället för den 1 januari 1930.

Stockholm den 24 januari 1930.

För Kungl. Maj:t och kronan:
Kronans fastighetskommission av år
1925:

S. H. Kvarnzelius.

Sten Stendahl. Värner Rydén.

I. Gust. Clason. Anders Anderson.

Bevittnas:

Sten Grönvall. Carl Rudstrand.

För Stockholms stad:

Dess fastighetsnämnd:

Harry Sandberg.

M. Sellberg.

Bevittnas:

Alice Hallberg. Karin Lindqvist.